

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра міжнародних економічних відносин

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини
за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини»

**НА ТЕМУ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІМПОРТУ
ПІДПРИЄМСТВА ГАЛУЗІ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ ІГРАШКАМИ (НА
ПРИКЛАДІ ТОВ «СТРАТЕГ УКРАЇНА»)**

Виконавець:

студент ФМЕ, гр. 64

Еюбов Ельмір Ельшан огли _____
/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н, доцент

Уханова інна Олегівна _____
/підпис/

ОДЕСА – 2021

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність кваліфікаційної роботи. Зовнішньоторговельна діяльність, у тому числі імпорт, є важливим чинником розвитку народного господарства та економічної інтеграції України у світовий простір. В промислово розвинених країнах немає практично жодної галузі, яка не була б втягнута в сферу імпорту, тому що міжнародний поділ праці та спеціалізація країни приводить до того, що їй необхідно організувати діяльність з міжнародного постачання товарів, сировини, комплектуючих виробів. Актуальність теми визначено розвитком зовнішньоекономічних відносин комерційних організацій. Кожен бізнес-процес, який застосовується в організації, необхідно контролювати на результативність та ефективність. Оцінюючи ефективність проведення імпоротної угоди чи операції, підприємство може ухвалити фінансово правильне рішення, яке у майбутньому позитивно вплине в розвитку бізнесу. Для українських підприємств рішення з найбільш ефективного здійснення та організації імпорту має велике значення внаслідок досить значної імпортозалежності національної економіки. Вищевикладене справедливо і для імпорту іграшок для підприємств галузі роздрібною торгівлі. Імпорт іграшок має свою специфіку через те, що ця товарна категорія потребує особливої уваги до виконання митних формальностей, сертифікації та контролю якості товару. Саме тому у сучасних умовах підприємствах, які здійснюють імпорт, важливо мати достатні теоретичні та практичні знання в цій галузі. Вищевикладене обумовило вибір теми кваліфікаційної роботи магістра та її актуальність.

Проблемам розвитку та здійснення імпорту підприємств присвячено праці багатьох українських та закордонних вчених, серед яких: Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова, М.Ю. Терешко, Г.Ф. Сисоєва, І.П. Малецька, Т.Г. Бахрамов, Н.В. Глухов, О.Т. Богомолова та інші. Однак для кожного підприємства, що займається імпортом, проблема його удосконалення характеризується динамічністю та потребує постійної уваги і актуальних рішень.

Мета і завдання кваліфікаційної роботи. Мета роботи – на основі дослідження та аналізу імпорту підприємства галузі роздрібною торгівлі іграшками розробити рекомендації щодо його удосконалення.

Для досягнення поставленої мети були визначені наступні **завдання**:

- дослідити поняття, чинники та особливості імпорту підприємства
- узагальнити законодавчі умови імпорту іграшок для підприємств роздрібною торгівлі
- узагальнити методи оцінки показників імпорту підприємства
- надати характеристику ТОВ «Стратег Україна» як суб'єкта імпорту
- здійснити аналіз впливу чинників макро- та мікросередовища на імпорт ТОВ «Стратег Україна»
- провести аналіз основних показників стану та динаміки імпорту ТОВ «Стратег Україна»
- запропонувати організаційно-економічні рішення з удосконалення управління імпортом на ТОВ «Стратег Україна»

- запропонувати впровадження програмного забезпечення Forecast NOW! для удосконалення імпортного постачання ТОВ «Стратег Україна»
- розробити заходи з удосконалення транспортного забезпечення імпорту дитячих іграшок ТОВ «Стратег Україна».

Об'єктом дослідження є імпорт підприємства галузі роздрібної торгівлі іграшками та процес його вдосконалення.

Предметом дослідження є теоретико-методичні підходи та практичні рішення удосконалення імпорту підприємства галузі роздрібної торгівлі іграшками.

Методи дослідження. Методологічною основою кваліфікаційної роботи є теоретичні положення економічної науки в галузі зовнішньої торгівлі та експорту-імпорту підприємств. При написанні кваліфікаційної роботи використано методи узагальнення та синтезу, методи статистичного аналізу, методи економічного аналізу, PEST-аналіз та SWOT-аналіз. Робота здійснена з використанням офісного пакету MS Office - Microsoft Excel.

Інформаційна база дослідження. Для написання роботи використовувалась монографічна та наукова література, Інтернет-джерела, статистична інформація Державної служби статистики України та внутрішня звітність ТОВ «Стратег Україна».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (56 найменувань). Загальний обсяг роботи становить 98 сторінок. Робота містить 15 таблиць, 24 рисунки.

Публікації та апробація результатів кваліфікаційної роботи. За результатами виконання кваліфікаційної роботи опубліковано тези: Еюбов Ельмір Ельшан огли «Тенденції розвитку світової торгівлі іграшками та позиції українських дистриб'юторів та виробників» // Всеукраїнська науково-практична конференція «Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки», 21 жовтня 2021 року. м. Одеса, Україна., обсяг 0,2 авт.арк.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ІМПОРТУ ПІДПРИЄМСТВА ГАЛУЗІ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ»** розглянуто теоретичні аспекти імпорту, узагальнено чинники, що впливають на імпорт дитячих іграшок, узагальнено законодавчі основи регулювання імпорту дитячих іграшок, розглянуто підходи та методи аналізу імпорту підприємства.

У другому розділі **«АНАЛІЗ ІМПОРТУ ДИТЯЧИХ ІГРАШОК ТОВ «СТРАТЕГ УКРАЇНА»** Надано організаційно-економічну характеристику підприємства як суб'єкту імпорту, здійснено аналіз впливу чинників макро- та мікросередовища, що сприяють та заважають здійсненню імпорту дитячих іграшок. Розраховано показники стану та динаміки імпорту підприємства.

У третьому розділі **«ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІМПОРТУ ТОВ «СТРАТЕГ УКРАЇНА»** розглянуто заходи із удосконалення імпорту підприємства,

зокрема, за рахунок впровадження програмного забезпечення Forecast NOW!, організаційних та логістичних рішень оптимізації та зниження транспортних видатків імпортного постачання ТОВ «Стратег Україна».

ВИСНОВКИ

Таким чином в результаті дослідження зробленого у кваліфікаційній роботі магістра можна дійти наступних висновків.

Відзначено, що імпорт - це ввезення в країну товарів іноземного походження безпосередньо з країни-виробника чи з країни-посередника для особистого споживання, для промислових, будівельних, сільськогосподарських та інших підприємств або для перероблення з метою споживання усередині країни чи з метою вивезення з неї; ввезення товарів з вільних зон чи приписних складів; ввезення через кордон раніше вивезених вітчизняних товарів, що не піддавались там переробленню. Такий імпорт називається реімпортом. ввезення товарів для перероблення під митним контролем.

Митний режим імпорту може бути застосований до товарів, що надходять на митну територію України, та до товарів, що зберігаються під митним контролем або поміщені в інший митний режим, а також до продуктів переробки товарів, поміщених у митний режим переробки на митній території. Законодавством України з питань державної митної справи можуть бути визначені документи, які використовуються для декларування товарів у митний режим імпорту замість митної декларації. За прийнятими у світі стандартами статистики міжнародної торгівлі головною ознакою для визнання торгівлі міжнародною, продажу товарів - експортом, а купівлі - імпортом є перетин товаром митного кордону держави та фіксація цього факту у відповідній митній звітності.

Сьогодні в торговельну мережу для реалізації надходить багато товарів дитячого асортименту низької якості як вітчизняного, так і зарубіжного виробництва. Окрім загальних вимог, відповідність яким підтверджується в межах системи сертифікації, покликаній гарантувати безпеку продукції, для товарів дитячого асортименту існує низка особливих вимог, пов'язаних з віком і специфікою експлуатації товарів маленькими споживачами. Практично вся продукція, відібрана інспекторами в магазинах і на ринках для тестування, була виготовлена за межами України. Експерти констатують: велика кількість неякісної дитячої продукції надходить в Україну з Китаю. Разом з тим така ж проблема існує і в Європейському Співтоваристві (ЄС) – найбільше неякісної дитячої продукції надходить саме з КНР. Однак той фальсифікат, який реалізується в ЄС, істотно кращий за якістю, ніж те, що продається в Україні. У країнах Європейського Співтовариства суворо контролюється обіг на внутрішньому ринку дитячих іграшок. За останні кілька років у ЄС введені досить суворі обмеження до дитячих іграшок, призначених для певних вікових груп дітей, з використання різних матеріалів, компонентів і речовин. Перша Директива 88/378/ЄЕС Європейського Союзу з безпеки іграшок була схвалена 3 травня 1988 року, друга Директива 93/68/ЄЕС 22 липня 1993 і нова Директива 2009/48/ЄС з безпеки дитячих іграшок набула чинності 20 липня 2011 року.

Дуже важливо при аналізі зовнішньоекономічної діяльності оцінити отримані дані про результативність роботи компанії: фінансові операції, швидкість «пересування» матеріальних ресурсів, прибутковість, рівень продуктивності роботи співробітників і т. д. Традиційно сучасні методологічні підходи до оцінки зовнішньої торгівлі повинні ґрунтуватися на системі показників, що характеризують фактичний стан зовнішньоторговельного балансу підприємства. До загальновідомим додаються показники експорту, імпорту зовнішньоторговельного сальдо і зовнішньоторговельного обороту. Саме вони лежать в основі формування даної системи. Економічне обґрунтування прийнятих рішень з управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства проводиться шляхом розрахунку різних показників економічної ефективності.

Підприємство ТОВ «Стратег Україна» є компанією, яка імпортує іграшки. Як продемонстрували маркетингові дослідження, основними покупцями іграшок є батьки, які мають дітей до 6 років (45,3%). Частка батьків з дітьми від 0-3 років становить 43,2%, батьків, які мають дітей від 7-9 років - 34,3%, батьки з дітьми 10-12 років - 23,7%. Тому численний сегмент дітей молодшого віку є більш перспективним для імпорту іграшок.

Показники, що характеризують ліквідність підприємства дають уявлення про платоспроможність підприємства на даний час. Збільшення власних оборотних коштів у 2018 році свідчить про скорочення частки позикових коштів у діяльності компанії. При аналізі коефіцієнтів ліквідності виявили, що не всі показники мають рекомендоване значення, але в період з 2018 по 2020 рік спостерігається тенденція до скорочення оптимізації цих показників. Скорочення коефіцієнта поточної ліквідності з 1,17 до 1,31 за останні три роки говорить про те, що підприємство не має достатню кількість усіх видів оборотних коштів, щоб погасити свої короткострокові зобов'язання. Коефіцієнт швидкої ліквідності зменшився майже 2 рази, тобто ставлення частини ліквідних коштів до суми короткострокових боргів підприємства зменшилось з 83% до 49%. При цьому більшу частку ліквідних коштів становить дебіторська заборгованість, частину якої важко стягнути. Значення коефіцієнта автономії на кінець 2020 року становить 0,37. Таким чином, частка власних коштів підприємства у загальній частині коштів, що використовуються у фінансово-господарській діяльності, становить 37%. Зменшення цього показника свідчить про зменшення фінансової стійкості та незалежності підприємства від зовнішніх кредиторів, але підприємство, як і раніше, вдається до зовнішніх кредитів і позик.

Для аналізу макросередовища зовнішньої торгівлі ТОВ «Стратег Україна» проведено STEP-аналіз. Виходячи з даних, великий вплив на бізнес надають демографічні та економічні чинники. При низькому попиті на товар, знижується і обсяг продажів, що погано для компанії. Також, великий вплив надає технологічні чинники. Активно використовуються інтернет-магазини, які пропонують зробити покупку в комфортних умовах і з більш низькими цінами. Можемо зробити висновок, що Інтернет-магазини складають сильну конкуренцію для традиційних магазинів. Розвиток ринку та поява більш дешевих аналогів може стати серйозною проблемою для виробників і продавців. Надалі зроблено SWOT-аналіз ТОВ «Стратег Україна». Для подальшого сприятливого розвитку ТОВ «Стратег Україна»

необхідно залучити нових споживачів; активно використовувати нецінових факторів конкурентної боротьби.

Серед зарубіжних переважає торговельна марка WowWee (10%), TafToys (17%), Полісся (12%), М'яка іграшка (10%), Simba (11%). Обсяги продажів щороку зменшуються. Розрахунок ефективності імпорту ТОВ «Стратег Україна» продемонстрував, що у 2020 році вона склала: 1,8, у 2019 - 1,88, у 2018 - 1,94. Відзначається зменшення ефективності імпорту. Попередні дані 2021 року та розрахунок прогнозних даних на 2022 роки дозволяють дійти висновку, якщо у разі, якщо підприємство не здійснить необхідних заходів з удосконалення імпорту, воно буде зазнавати і подальшого падіння показнику ефективності імпорту.

З огляду на те, що в плани підприємства входить створення міцних зовнішньоекономічних зв'язків з метою довгострокового систематичного співробітництва, доцільно створити відділ імпорту. Дана форма організації управління імпортом створюється в структурі управління підприємством при постійному характері імпорتنих операцій, націленості на їх розширення. З урахуванням проведеного аналізу можна дійти невтішного висновку необхідності перегляду логістичної схеми поставки. Найбільш доцільним варіантом вирішення проблеми вважаємо збільшення обсягів у кожній поставці та скорочення кількості поставок на рік. Ця система постачання вимагає чіткого складання замовлення. І тому необхідно забезпечити виробництво відповідним програмним забезпеченням. Головною метою встановлення програмного забезпечення є ефективне управління запасами при зниженні кількості поставок та збереженні їх обсягу за тоннажем.

У прогнозі очікується скорочення частки витрат за імпортні операції у загальній собівартості продукції з допомогою транспортних витрат, зниження витрат за імпортні операції з допомогою скорочення транспортних витрат. Як показали результати проведеного аналізу, важливою проблемою в управлінні імпортом підприємства є підвищення рівня накладних витрат по імпорту. Основною причиною цього є зростання вартості вантажоперевезень. З метою зниження накладних (комерційних) витрат по рекомендовано орендувати склад для зберігання готової продукції. Очікувана економія накладних витрат по експорту в частині витрат на транспортування продукції становить 6,20%. Наведені величини ефективності імпортної операції для 20 і 40 футових контейнерів, а також дані для їх розрахунку. Ефект від угоди при використанні 40 футового контейнера складе 2,14, що більше ефекту від угоди, проведеної з використанням 20 футового контейнера.

Попередні дані 2021 року та розрахунок прогнозних даних на 2022 роки дозволяють дійти висновку, якщо у разі, якщо підприємство здійснить необхідних заходів з удосконалення імпорту, воно буде зазнавати подальшого зростання показнику ефективності імпорту, майже повернувшись на рівень 2018 року за два роки реалізації пропонованих заходів.

АНОТАЦІЯ

Еюбов Ельмір Ельшан огли, «Стан та перспективи удосконалення імпорту підприємства галузі роздрібної торгівлі іграшками (на прикладі ТОВ «Стратег Україна»). Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» за освітньою програмою «Міжнародні економічні відносини». - Одеський національний економічний університет. - Одеса, 2021 р.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є імпорт підприємства галузі роздрібної торгівлі іграшками та процес його вдосконалення.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти імпорту підприємства галузі роздрібної торгівлі іграшками, узагальнено фактори, що впливають на імпорт підприємства та законодавчі умови здійснення імпорту іграшок, узагальнено методи аналізу імпорту підприємства.

Надано характеристику ТОВ «Стратег Україна» як суб'єкту імпорту. Проаналізовано та узагальнено вплив чинників макро- та мікросередовища на імпорт ТОВ «Стратег Україна». Проведено аналіз показників стану та динаміки імпорту ТОВ «Стратег Україна».

Запропоновано напрями вдосконалення імпорту дитячих іграшок ТОВ «Стратег Україна», зокрема за рахунок впровадження програмного забезпечення Forecast NOW!, організаційних та логістичних рішень оптимізації та зниження транспортних видатків імпортного постачання ТОВ «Стратег Україна».

Ключові слова: імпорт підприємства, імпорт дитячих іграшок, логістика імпорту, транспортні видатки, чинники мікросередовища, чинники макросередовища.

ANNOTATION

Eiubov Elmir, "Status and prospects of improving the import of the enterprise in the field of toy retail (on the example of LLC "Strateg Ukraine"). Qualifying work for a master's degree in specialty 292 "International Economic Relations" in the educational program "International Economic Relations". - Odessa National Economic University. - Odessa, 2021

The master's qualification work consists of three sections. The object of the study is the import of a toy retailer and the process of its improvement.

The paper considers the theoretical aspects of the import of the enterprise in the field of toy retail, summarizes the factors influencing the import of the enterprise and the legal conditions for the import of toys, summarizes the methods of analysis of the import of the enterprise.

The description of LLC "Strateg Ukraine" as a subject of import is given. The influence of macro- and micro-environmental factors on the import of LLC "Strateg Ukraine" is analyzed and generalized. The analysis of indicators of a condition and dynamics of import of LLC "Strateg Ukraine" is carried out.

The directions of improvement of import of children's toys of LLC "Strateg Ukraine" are offered, in particular due to introduction of the Forecast NOW! Software, organizational and logistic decisions of optimization and reduction of transport expenses of import delivery of LLC "Strateg Ukraine".

Key words: foreign trade of the enterprise, import of toys, improvement of foreign trade, logistics of import, organization of foreign trade.